

Výroční zpráva za rok 2021

mu
ze
um
ŘÍČANY

SVĚT JE PLNÝ VÝZEV. V době, kdy píšu tato úvodní slova, máme naději na uklidnění situace s covidovou pandemií. Ta zásadním způsobem ovlivňovala naši činnost i v uplynulém roce.

Vybidla nás **DĚLAT CELOU ŘADU VĚCÍ JINAK** a v optimistickém úhlu pohledu nám dala příležitost přijít s novinkami. Mezi ty úspěšné patří online workshopy pro pedagogy, jednodenní letní tábory pro děti, spuštění elektronické Regionální učebnice Říčansko, rozběhnutí tří facebookových skupin zaměřených na vzdělávání nebo pořádný rozjezd a stoupající obliba muzejního e-shopu. V řadě venkovních aktivit pro veřejnost **RÁD** zmíním vznikající publikaci, průvodce po Říčanech, který přímo zve k procházkám a k výletům po městě a okolí.

Ve spolupráci s městem Říčany jsme splatili alespoň část dluhu místním občanům židovského původu, kteří byli zavražděni za druhé světové války a od té doby se o nich mlčelo. Na Masarykově náměstí vznikl po úpravě historické trafiky interaktivní infostánek. Doplnuje tak každoročně kladené kameny zmizelých o potřebné souvislosti.

Výzvou, na kterou **JSME SE DVA ROKY TĚSILI**, byla příprava celostátní konference „Pošli to dál“. To, že realizace musela být ve finále překlopena do online prostředí, bylo ve výsledku pozitivní a odrazilo se na velmi vysoké účasti. Názory na to, jak propojovat formální a neformální vzdělávání nebo jak v praxi zavádět nové metody, aby se staly běžnou součástí výuky, si mohli účastníci **VYSLECHNOUT A PRODISKUTOVAT** s představiteli Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, Národního pedagogického institutu, České školní inspekce, s vedoucím expertního týmu přípravy Strategie vzdělávací politiky 2030, se zástupci Středočeského kraje a samozřejmě hlavně s učiteli a řediteli MŠ a ZŠ i s edukátory z muzeí a dalších institucí neformálního vzdělávání. **VELKOU RADOST** jsem měl z toho, že záštitu nad konferencí převzala a na konferenci vystoupila hejtmanka Středočeského kraje, paní Petra Pecková.

JSEM PYŠNÝ na celý tým Muzea Říčany. **KAŽDODENNĚ** poskytuje metodickou podporu učitelům škol a školek z Říčanska, věnuje se dětem na výukových programech a dělá všechno pro to, aby návštěvníci aktivit muzea (venku, doma v muzeu i ve městě) mohli **OBJEVOVAT A ZAŽÍVAT** nové věci a při tom se cítili skvěle.

DOUFÁM v přiměřené výzvy, které přinese letošní rok.

Dne 18. února 2022

JAKUB HALAŠ, ředitel

Muzeum Říčany

Výroční zpráva 2021

Napsal

Kolektiv autorů Muzea Říčany

Fotografie

Josef Arnošt, archiv Muzea Říčany

Grafika

Eva Sosnovcová

Tisk

MV Print

Masarykovo nám. 12

251 01 Říčany

Vydalo

Muzeum Říčany, příspěvková organizace

Rýdlova 271/14

251 01 Říčany

5		6	
12		18	
22		33	
		38	

3	Úvod
5	Základní údaje o organizaci
6	Seznamte se s Muzeem říčany
11	Návštěvnost
12	Výstavy
13	Realizované služby pro veřejnost
16	Stálá nabídka pro veřejnost
18	Muzeum na webu, sítích a v médiích
20	Moderní muzeum jako součást kulturního a vzdělávacího systému
21	Výukové programy
22	Moderní vzdělávací trendy
28	Průzkum vzdělávacích potřeb
29	Formální a neformální vzdělávání
33	Publikujeme
35	Tým Muzea říčany
38	Financování

Název: Muzeum Říčany, příspěvková organizace
Adresa: Rýdlova 271/14, 251 01 Říčany
Právní forma: příspěvková organizace
Zřizovatel: město Říčany
IČ: 43752110
Číslo účtu: 15429504/0600
Číslo účtu: 233206069/0600 pro platby za tábory a akce
ID datové schránky: ky5k6ey

Ředitel: Mgr. Jakub Halaš
Zástupkyně ředitele: MgA. Adéla Venerová

Telefon: 323 603 161
Webové stránky: www.muzeumricany.cz

Muzeum Říčany je členem Asociace muzeí a galerií České republiky a členskou organizací celostátní Sítě středisek ekologické výchovy Pavučina.

Muzeum Říčany je certifikovaným poskytovatelem environmentální výchovy.

Muzeum Říčany není obyčejné muzeum. Navazujeme na více než stoletou historii novým, hravým a zážitkovým způsobem. Vzděláváme širokou veřejnost, děti a pedagogy i mimo zdi muzea a nebojíme se nových vzdělávacích forem.

„Dnes jsme moc vzpomínali na říčanské muzeum s jeho aktivním přístupem, pracovními listy atd. Byli jsme se třídou v jednom pražském muzeu na objednaném programu pro školy – a vůbec to nebylo pro děti. Stále tam chodily hlídačky a napomínaly je, že nemohou stát ani tak blízko dané vitríny, že se nesmí dotýkat skla, opírat se o podstavec apod. Program pro školy spočíval v hodinovém výkladu. Pán věděl, o co jde, hodně toho znal, k dětem byl milý... Ale byl to fakt výklad. Hodně nám chyběl nějaký pracovní list, hledačka objektu atp. Děti by si více zapamatovaly... Tak jsme se dostali na to, že u Vás v muzeu je to jinak a že jsme za to vděční a velká pochvala pro Vás aspoň na dálku... :-)“

Petra D., učitelka ZŠ

OTEVÍRACÍ DOBA VÝSTAVNÍCH PROSTOR

PONĚLÍ–NEDĚLE 14–18

Vstup pro školy a skupiny v dopoledních hodinách. Rezervace programů pro školy nutná.

EXPOZICE V ZAHRADĚ je zpřístupněna zdarma v otevírací době.

GEOPARK je otevřen během akcí.

1. MUZEUM ŘÍČANY A ZAHRADA

Rýdlova 271/14

Hlavní budova — to je bzuok: vyzkoušejte výstavy pro malé i velké, zážitkovou výuku pro MŠ i ZŠ, odpolední kroužky, večerní akce pro dospělé, podporu badatelů, workshopy pro pedagogy.

Zahrada — čas na pauzu: vyšplhejte do hnízda, zjistěte, jak je to s vodou, nebo si na pokladně půjčte deku a dejte si svačinu v trávě. Někdy nás tu najdete pracovat — s hráběmi i s notebookem.

2. DVOREK NAPROTI

Ke zvířatům! Vezměte žáky na výukový program pro MŠ i ZŠ, přijďte na akci pro rodiče s dětmi, zapojte se s Ekocentrem Říčany do komunitního chovu domácích zvířat nebo do odběru bioproduktů od malých farmářů.

3. ŘÍČANSKÁ HÁJOVNA

Říčany 375

Zážitky v lese a pronájem. Pojdte se s námi učit venku, ať jste školáci, nebo učitelé. Sledujte také aktuální nabídku akcí pro veřejnost. Na louce u hájovny potkáte v týdnu děti z Lesního klubu Pramínek Ekocentra Říčany. Hájovnu si můžete pro vzdělávací aktivity pronajmout.

4. VÝUKOVÁ MÍSTNOST

Sportovní hala, Škroupova 2026/2

Někdy se prostě do hlavní budovy všichni nevejdeme. V takovém případě se s vámi na výukovém programu pro školy nebo při večerní tvořivé dílně potkáme ve „výukovce“.

5. GEOPARK ŘIČANY

Vstup přes 1. ZŠ Říčany, Masarykovo náměstí 71
SEZÓNA: DUBEN-ŘÍJEN

Unikátní místo pro relax a poznávání přírody. Rýžuj granáty, objevuj zkameněliny, vylešti si kámen, proplaz se jeskyní, vyfoť se s pravěkým nosorožcem, zkoumej, jak funguje neživá i živá příroda. Během akcí pro veřejnost nebo programu pro školy se rozhodně nudit nebudete. V geoparku také inspirujeme pedagogy, jak o neživé přírodě učit zábavně.

*„Vážený pane řediteli,
naše dcera oslavila v Geoparku Říčany
své 10. narozeniny a já bych velmi ráda
poděkovala za úžasné odpoledne paní
doktorce Švandové.*

*Všechny nás strhla nejen svými znalostmi
a skvělými příběhy, ale i optimismem
a vstřícností a přispěla značnou měrou
ke skvělé narozeninové náladě.*

*Musím také ocenit její trpělivost s deseti
velmi aktivními dětmi a skvělou přípravu
programu, který pěkně navazoval.*

*Nezažili jsme ‚hluchá místa‘ a každý si
našel svou oblíbenou aktivitu.*

*Opravdu nám ještě několik dní po oslavě
přicházely děkovné sms, že si to moc děti
i rodiče užili. Ocenili skvělé téma, včetně
nápadů na výrobky, které si mohly děti
odnést jako památku.*

*V Geoparku jsme byli podruhé (prvně
jsme navštívili geoodpoledne s rýžováním
granátů) a určitě ne naposledy. Těšíme
se na další jarní/letní akce, dcery se těší
na broušení/leštění kamenů a ta mladší
si již naplánovala oslavu narozenin.*

Samozřejmě u Vás.“

S úctou Angelika Dudová

6. DEPOZITÁŘ MUZEA ŘIČANY

Tajemné místo plné pokladů a historie. V depozitáři uchováváme sbírkové předměty, které nám vyprávějí příběhy dávné i nedávné minulosti. Jsou velice křehké, proto si na ně nemůžete sáhnout, ale nebojte, opatrujeme je s velikou péčí a můžete se s nimi potkat na našich výstavách nebo při školních programech.

Přes 30 000 předmětů, listin a vzácných knih je tu uloženo za ideálních podmínek. Vše je kompletně popsáno, odborně digitálně zaevidováno a zapsáno také v Celostátní evidenci sbírek.

Knížní fondy muzea

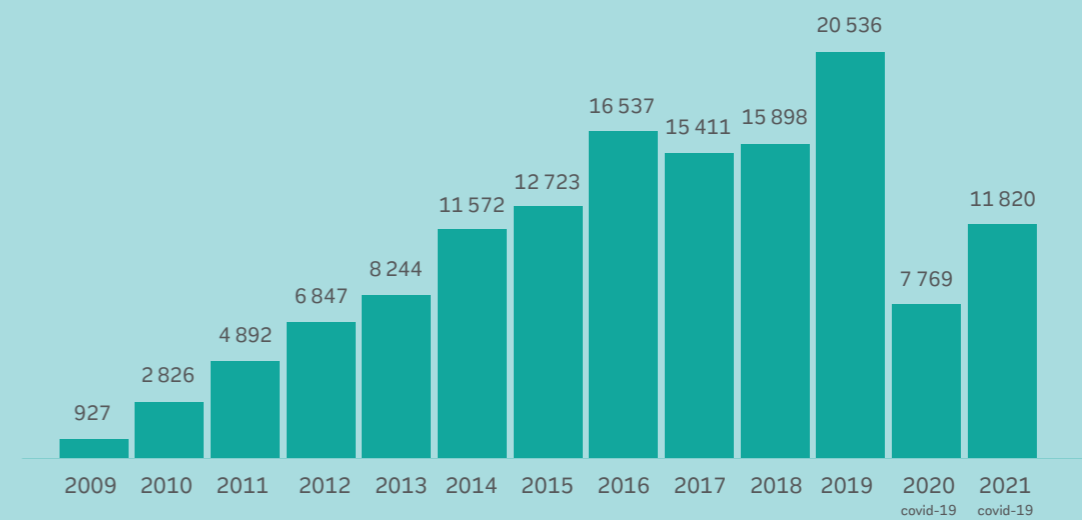
Knihovní katalog Clavius, umístěný na webových stránkách muzea, umožňuje snadné vyhledávání. Knihy půjčujeme prezenčně. Fondy obsahují jak starší historické a přírodovědné publikace, tak tituly současné, zaměřené na přírodovědné a řemeslné obory.

Od začátku ledna do 19. dubna 2021 bylo muzeum kvůli pandemii covidu-19 uzavřeno pro veřejnost i pro školy.

Celkový počet evidovaných návštěvníků Muzea Říčany za rok 2021:

11 820

Výstavy a doprovodné programy k výstavám připravujeme tak, aby se návštěvníci mohli sami zapojit, prožít a vyzkoušet si nejrůznější situace.

JÍDLO NAPŘÍČ STALETÍMI

10/5 2021 – 31/10 2021

Výstavu navštívilo 1 590 návštěvníků.

Komentář doprovodné akce k výstavě „Pečené obrázky“:

„Milé Muzeum, i když více než 30 let bydlím v Praze, srdcem jsem stále ze Říččan, kde jsem se narodila (ano, přímo v Říčanech v domě na náměstí), chodila do školy a pak na gymnázium. Mám obrovskou radost, když vidím, jak Říčany vzkvétají. A ta nádhera, co jste z italských chlebíčků vytvořili, mně udělala dnešní den mnohem hezčí. Škoda, že nemohu ochutnat.“

Díky, Stáňa Stevácová

PŘÍBĚH ŘÍČANSKÉHO HRADU

21/11 2021 – 17/7 2022

„Měl jsem obavy, jestli to bude kluka bavit, a nakonec jsem ho odtud nemohl dostat. A přitom by člověk řekl, že jen pár ptákovin...“

recenze z Googlu

„Chtěla jsem Vám poděkovat, Jirka přijde vždy plný dojmů, zážitků a informací. Teď jsou zrovna na túře s kamarádkou a šel i s lupou a zápisníkem, že bude po cestě hledat a zakreslovat hmyz. Užijte si krásné léto a v září se moc těšíme.“

Jitka Šimůnková

2
VÝSTAVY

362
VÝUKOVÝCH
PROGRAMŮ PRO
ŠKOLY

54
AKCÍ PRO VEŘEJNOST

59
WORKSHOPŮ PRO
PEDAGOGY A LEKTORY

3
CELOROČNÍ KROUŽKY
PRO DĚTI

4
TÝDENNÍ PŘÍMĚSTSKÉ
TÁBORY

35
JEDNODENNÍCH
PŘÍMĚSTSKÝCH
TÁBORŮ

- 1) Přírodovědný kroužek
- 2) Tvořivá hra – tandemová výuka v MŠ
- 3) Řemeslný kroužek
- 4) Kameny zmizelých – výukový program
- 5) Adventní věnce – zero waste
- 6) Jarní škola pro studenty PŘF UK a pedagogy v Geoparku Říčany
- 7) Jarní stezka kolem Rokytky

ZA POKLADEM DO STŘEDOVĚKÝCH ŘÍČAN

– geolokační hra s mobilem

Vydej se s dvanáctiletým Petrem do středověkých Říčan a hledej tam poklad! Během výpravy si vyzkoušíš, jaký by asi byl tvůj život v době vlády našeho nejslavnějšího panovníka Karla IV. Hra je vhodná pro děti od 8 let a je také součástí zážitkových Hands On programů o středověku pro školáky. Pro hru je nutné si do mobilu nainstalovat aplikaci Geofun (je volně ke stažení v Google Play a App Store). Hra byla pořízena s finanční podporou Evropské unie a je k dispozici zdarma.

Start je u říčanského hradu v centru Říčan, konec v muzeu.

ASTROSTEZKA ŘÍČANY

Cesta, kterou projdete do 2 hodin, je skvělým tipem na výlet. Vede po Říčanech a okolní přírodou. Potkáte tu jednotlivé planety se zajímavostmi a na děti čekají zábavné úkoly. Sluneční soustava je zde zmenšena v měřítku 1:1 000 000 000. Mapu s podrobným popisem trasy a pracovní list pro děti si můžete koupit online. Vytisknuté jsou k zakoupení v muzeu nebo infocentru.

KAMENY ZMIZELÝCH

A INFOTÁNEK V HISTORICKÉ TRAFICE

Osudy říčanských rodin, které zahynuly v koncentračních táborech, připomínají kameny zmizelých. Jsou vsazeny do dlažby před domy, odkud tito lidé museli odejít a už se nevrátili. V úsilí připomínat osudy místních židovských obyvatel stále pokračujeme ve spolupráci s městem Říčany.

Na jaře 2021 se veřejnosti otevřel infotánek na Masarykově náměstí, který upozorňuje na téma holocaustu a vybízí k zamyšlení, jak se můžeme s antisemitismem a rasismem vypořádat my dnes. V upravené historické trafice najdou návštěvníci tematická videa, fotografie a informace i tištěné letáky k procházce po náměstí. Školy do tématu zapojujeme v novém výukovém programu „Po kamenech zmizelých“.

„12. 10. 2021 Dávám pět hvězdiček. Super procházka, všechno, co je potřeba vidět v Říčanech.“

Rubisek

„8. 7. 2021 Hra byla velmi povedená a také zábavná. Sice byla asi pro trochu mladší, ale i tak jsem si ji užil.“

Ondřej Jaroš

„S dětmi jsme Astrostezku projeli na kolech a bylo to moc fajn.“

Jana Kasparova

ORIGINÁLNÍ E-SHOP

Během ročního provozu si e-shop oblíbily stovky lidí. Najdete zde nejen vstupenky na akce a workshopy, ale také tvořivé balíčky, vystřihovací model říčanského hradu, krmítka či hmyzí domky, sádrové odlitky zkamenělin, publikace, ale také dárky od srdce, vyrobené přímo našimi lektorkami. Samostatná sekce pro učitele obsahuje pomůcky, publikace i webináře pro výuku v MŠ i ZŠ.

JARNÍ STEZKA „ROKYTKA“

Na duben jsme pro veřejnost v lockdownu připravili s podporou Středočeského kraje 2 trasy: od Jurečku a od hřiště v Nedvězí. Rodiny s dětmi plnily přírodovědné výzvy, navíc si zájemci mohli pro děti vytisknout omalovánku a venku ji vybarvit podle květů, které potkali.

PROVOZUJEME NAUČNOU STEZKU „ŘÍČANSKO“.

„Dnes jsem prošla jurečkovskou část (teda sama, bez dětí... bylo toho víc slyšet). Krásná! Je to tam v jednom květu. Rokytká krásně zurčí, ptáci pějí... a kolik nových informací pro nás nepřírodovědce... Díky!“

Zuzka H.

FB MUZEUM ŘÍČANY

Sleduje 1 638 uživatelů z Říčan a okolí.

FB SKUPINA „S DĚTMI VENKU NA ŘÍČANSKU“ (OBR. 1)

Ke konci roku 2021 měla tato veřejná skupina 579 členů.

Doma už je nuda? Snadná pomoc — běžte ven! A že nevíte, co venku dělat? Na hřišti je zima a rodinné procházky po stále stejných trasách už vás nebaví? Čeká vás tu pravidel ná várka tipů, co s dětmi venku na Říčansku podniknout.

Zajímavá místa v přírodě, ale i ve městě, hry, aktivity a inspirace ke tvoření od muzejních lektorů i od vás samotných. Pište, foťte a sdílejte inspiraci spolu s námi.

Tak dobře obléct a hurá ven! FB skupina Muzea Říčany „S dětmi venku na Říčansku“ funguje s podporou Středočeského kraje.

FB SKUPINA „UČÍME NA ŘÍČANSKU“ (OBR. 2)

Na konci roku 2021 měla skupina 263 členů.

Ve FB skupině můžete sdílet inspiraci, jak učit tak, aby to děti bavilo, získávaly vztah k místu, kde žijí, a byly při učení aktivní.

FB STRÁNKA A FB SKUPINA „TVOŘIVÁ HRA“ (OBR. 3)

Po roce měla skupina 441 členů. Stránku sleduje 1 144 lidí.

Hledáte tipy pro tvoření s dětmi? Zkuste to tentokrát trochu jinak, nechte se inspirovat tvořením bez šablon. Tvořením, kde hlavní roli hraje dětská kreativita, hra, přírodní materiály a opravdové nástroje.

Jak mohou vypadat dárky ke Dni matek? Kde sehnat vlnu? Co děti vymyslí na téma „čarodějnice“? O nápady, výsledky experimentů i fotky přímo ze školek se tu s vámi podělí lektoři Muzea Říčany, učitelky mateřských škol i rodiče dětí. Přidejte se k nám!

YOUTUBE KANÁL MUZEA (OBR. 4)

Přes 200 odběratelů, více než 50 inspirativních videí a animací pro pedagogy, žáky i veřejnost. Zdaleka nejsledovanější je povedená vizualizace říčanského hradu.

O novinkách a aktivitách Muzea Říčany pravidelně informují jak regionální, tak celostátní média jako **Česká televize** nebo **Český rozhlas**.

Z přímých přenosů to v roce 2021 byla například **Snídaně s Novou**.

PÍŠEME ČLÁNKY

Nejnovější příspěvky najdete každý měsíc na webu v sekci Píšeme pro vás. Přispíváme také do spektra odborných časopisů.

... JAKO SOUČÁST KULTURNÍHO I VZDĚLÁVACÍHO SYSTÉMU

V Muzeu Říčany dlouhodobě pracujeme na tom, aby se u široké veřejnosti posunulo vnímání slova „muzeum“, totiž muzea jako instituce, která propojuje formální a neformální vzdělávání. Místa, kam má rodič chuť vyrazit s rodinou za zážitky a navíc se něco zajímavého dozvědět. Místa, kde je přirozené hrát si a objevovat, ať už se jedná o dítě, nebo o dospělého. Představujeme muzeum jako prostředníka mezi nejnovějším vědeckým poznáním a školou. Jako instituci, která disponuje informacemi a prameny z regionu, které dokáže atraktivně zprostředkovávat svým návštěvníkům. Ti jsou díky tomu motivováni aktivně se zajímat o místo, kde žijí, a pečovat o ně nejen pro svůj osobní užitek. Zaměstnanci muzea to zvládají, protože jsou nejen profesionály ve svém oboru bádání, ale v popularizační činnosti využívají moderní vzdělávací metody. V jejich využívání podporují i pedagogy.

Při přípravě výukových programů, kroužků a táborů pro děti vycházíme z pedagogického konstruktivismu, při kterém dítě aktivně vytváří (konstruuje) své poznání. Klademe důraz na aktivitu dítěte při učení, na jeho zvědavost, kreativitu, na rozvoj schopnosti řešit problémy.

V centru zájmu stojí učení pro reálný život. Nebojíme se už malým dětem dát do rukou nože, pily a vrtačky a učit je bezpečným návykům, aby mohly samy a podle svých nápadů tvořit a hrát si. Bereme žáky i návštěvníky našich akcí ven, motivujeme je ke zkoumání okolí, k bádání a k objevování zákonitostí a jevů v přírodě, učíme je v souvislostech s místní tradicí a kulturou regionu.

V tomto přístupu poskytujeme metodickou podporu a inspirujeme pedagogy mateřských a základních škol a nejsme v tom sami! Muzeum Říčany je členem platformy Učíme se venku. Úzce také spolupracujeme s MAP v ORP Říčany. Pravidelně se setkáváme s kolegy z jiných institucí a prezentujeme výsledky naší společné práce — změny ve školách — na setkáních s učiteli z různých škol, v jiných regionech a na odborných konferencích.

Tento rok jsme se aktivně účastnili například celostátní konference NPI „Propojování formálního a neformálního vzdělávání“, národní konference EVVO „Krajina pro život“, konference „Aktuální trendy v muzejní prezentaci a edukaci“ pořádané komisí pro práci s veřej-

ností a muzejní pedagogiku AMG, konference „Muzeum jako nástroj prezentace“ pořádané Národním zemědělským muzeem a řady dalších.

Ovlivňujeme směr, kterým se ubírají revize rámcových vzdělávacích programů pro přírodovědnou oblast, podle kterých se budou učit školáci v dalších deseti letech. Věříme, že se nám podaří do školní výuky prosadit častější učení venku, více samostatného bádání, vlastních otázek, využití informačních technologií přímo v terénu a smysluplného učení v souvislostech.

Ve vzdělávání ctíme tyto principy:

1. Dáváme dětem prostor pro aktivní učení.
2. Zážitek děti reflektují a je pro ně motivací k dalšímu učení.
3. Vycházíme ze zkušeností dětí.
4. Připravujeme prostředí a příležitosti pro různé styly učení.
5. Učením vytváříme u dítěte osobní vztah k místu.
6. Je samozřejmostí, že se chováme ohleduplně k přírodě, lidem, životnímu prostředí a vedeme k tomu děti.
7. Hra, humor, potěšení z činnosti jsou běžnou součástí učení.
8. Všechny děti při učení zažijí úspěch.

„Moc se mi líbí všechno, co podnikáte, je prima bydlet blízko Říčan.“

učitelka, ZŠ Strančice

„Byla to opět skvělá akce. Jana s Ájou nastavily latku hodně vysoko. Opravdu, parádně zvládly i naše prvňáčky. To není vůbec jednoduché...“

Markéta Vokurková,
učitelka ZŠ

VÝUKOVÉ PROGRAMY

Nabízíme více než 40 druhů výukových programů pro mateřské, základní a střední školy. Aktuální nabídka je k dispozici na webu nebo v tištěné formě.

TYPY PROGRAMŮ:

- výukové programy s environmentální tematikou
- řemeslné dílny a programy
- výukové programy v Geoparku Říčany
- pobytové programy na Říčanské hájovně
- stmelovací zážitkové programy na Říčanské hájovně
- projektové dny

ROZVOJ POLYTECHNICKÉ VÝCHOVY A TVOŘIVOSTI V MŠ

V březnu 2021 jsme zakončili dlouhodobý projekt financovaný z Evropské unie prostřednictvím OP VVV, ve kterém jsme se mj. věnovali osobnostnímu a profesnímu rozvoji 40 učitelek MŠ.

V zapojených mateřských školách se učitelkám ve spolupráci s mentorkami z muzea podařilo implementovat změny v přístupu k tvořivým činnostem s dětmi. Metodu tvořivé hry, kterou během projektu vytvořily lektorky muzea a společně s učitelkami ji ověřily v zapojených MŠ, se podařilo zavést nejen v těchto mateřských školách, ale je o ni zájem mezi pedagogy po celé ČR a odbornou veřejností. Tento zájem se projevil na závěrečné konferenci projektu „Pošli to dál“, které se zúčastnilo více než 500 účastníků, a rovněž po jeho ukončení, kdy se webinářů a workshopů tvořivé hry účastní desítky pedagogů. V zapojených MŠ pedagogové pracují metodou tvořivé hry i po ukončení projektu – také díky vzniklým dílenským koutům a nově nabytým dovednostem. Někteří pedagogové zapojení do projektu nabízejí možnost exkurzí do jejich MŠ zájemcům o tvořivou hru z celé ČR.

Učitelky díky zapojení do projektu nechávají dětem více času na hledání vlastních řešení a experimenty, umožňují dětem tvořit výrobky podle vlastních představ a nechávají dětem výrobky ke hraní místo toho, aby je pouze vystavovaly na nástěnkách MŠ. Mnoho pedagogů hodnotilo své zapojení do projektu jako „průlomové“, kdy se jim otevřel zcela nový pohled na tvoření s dětmi. Důležité je, že principy tvořivé hry učitelky přijaly za své a uplatňují je i v dalších oblastech práce, mimo polytechnickou výchovu.

„Začala jsem uvažovat úplně jinak o své pedagogické práci. Místo abych dětem neustále s něčím pomáhala a dělala práci za ně, nechávám je přijít na to, jak by problémy mohly samy vyřešit. Tím se totiž nejvíce naučí.“

pedagožka, MŠ

Pedagogové i odborná veřejnost vysoce cení to, že metodika vznikala „zdola“, vychází z praxe, která je v českých mateřských školách běžná, a ukazuje konkrétní postupné kroky, jak tuto praxi měnit. Je přitom provázaná s RVP PV a je v souladu s doporučeními ČŠI.

„Nejvíce oceňuji, jak autorky citlivě popisují reálné situace v mateřské škole a zaznamenávají konkrétní ukázky přemýšlení několika typů učitelek, které představují stereotypy typické pro práci před rokem 1989 podle Programu výchovné práce pro jesle a mateřské školy (1984). Věřím, že učitelkám mohou pomoci uvědomit si, v čem spočívá změna role učitelky MŠ z toho, kdo vede, řídí, rozhoduje směrem k tomu, kdo podporuje, umožňuje a ustupuje do pozadí.“

doc. PhDr. Zora Syslová, Ph.D.,
Katedra primární pedagogiky,
Pedagogická fakulta MU

Ukázalo se, že pedagogové jsou otevření nové metodě, jinému přístupu, ale dosud jim chyběla metodická podpora, materiální vybavení a ucelená metodika polytechnické výchovy. Tedy metodika, která nedává jen návody na konkrétní aktivity nebo výrobky, ale popisuje jednak pravidla, kterými by se pedagog měl řídit, jednak bezpečnostní pravidla pro používání nástrojů dětmi a systém, jak při zavádění metody postupovat.

„Já jsem nadšená, že děti používají nástroje. Jen mi za 25 let praxe nikdy nikdo neukázal, jak to mám dělat.“

pedagožka, MŠ

Podrobně se o základních pilířích, pravidlech, dobré praxi metody tvořivé hry i o nabídce workshopů pro pedagogy dozvíte na webové stránce www.tvorivahra.cz, kterou jsme během roku 2021 vytvořili díky finanční podpoře Středočeského kraje.

Během roku 2021 jsme se také zaměřili na **Tvořivou hru v zahradě**. S podporou Státního fondu životního prostředí jsme v MŠ realizovali tematické workshopy pro pedagogické kolektivy a s odstupem také workshopy sdílení prvních zkušeností s polytechnickou výchovou v zahradě MŠ. Na ukázky dobré praxe se můžete těšit v **nové publikaci**, která vyjde v roce 2022.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

PODPORA BADATELSKY ORIENTOVANÉ VÝUKY A UČENÍ VENKU NA ZŠ

Součástí projektu byla také podpora 40 pedagogů prvního i druhého stupně ZŠ v rozvoji přírodovědné gramotnosti formou badatelsky orientované výuky (BOV) a učení venku.

Mentorky z muzea s učiteli procházely jednotlivé badatelské kroky podle ověřené metodiky Průvodce učitele badatelsky orientovaným vyučováním (www.badatele.cz). Učitelé si sami plánují a zkouší svoje vlastní lekce a získávají zkušenosti. Uvědomují si, že nemusí umět pojmenovat všechno, co v přírodě najdou, ale právě hledání a otázky jsou to, co pohání přirozenou touhu dětí po poznání. Pro účely projektu jsme sestavili profil učitele BOV, který vychází z Kompetenčního rámce (Šneberger 2014), Kompetenčního modelu podle Step by Step Association (ISSA 2010). Díky němu si zapojení učitelé mohli konkrétně nastavit vlastní cíle týkající se změn jejich přístupu k výuce.

V závěrečných reflexích hodnotili pedagogové svůj posun především v oblasti plánování a hodnocení. Vnímali zlepšení schopnosti plánovat a zařazovat navazující kroky, kdy žáci zlepšují své badatelské dovednosti. Uváděli, že se soustředí na přenášení aktivity na žáky včetně toho, že se žáci podílejí na kritériích hodnocení.

„Před zapojením do projektu jsem badatelskou výuku vůbec nepoužíval, teď ji zařazuji pravidelně. Největší posun vnímám ve schopnosti dát žákům prostor k vytváření otázek.“

Pedagog MŠ

Díky spolupráci s učiteli se nám podařilo některé úseky badatelské výuky natočit a vytvořit z nich pro další pedagogy inspirační videa. Tato videa naleznete na **YouTube kanálu Muzea Říčany** v playlistu **Badatelské lekce o přírodě**.

Výsledkem úzké spolupráce učitelů s lektory Muzea Říčany a mentorem VÁCLAVEM ŠNEBERGEREM je také tištěná **publikace Společně ze školy do přírody. Kolegiální podpora v přírodovědné gramotnosti**. Kniha představuje účinné a udržitelné postupy pro vzájemné vzdělávání pedagogů v oblasti přírodovědné gramotnosti na základních školách. Publikace je také zdarma ke stažení na webu muzea v sekci Pro učitele.

„Myslím si, že teď učit venku opravdu umím. Díky Editě jsem dosáhla v BOV velkého pokroku, jde mi to snadno a dělá mi to velkou radost. Umím učit i venku a umím to předat dál.“

D. B., učitelka ZŠ z Říčan

V podpoře učitelů, jak učit venku a badatelsky, pokračujeme i nadále.

Nezůstali jsme jen u přírodovědných předmětů, ale díky finanční podpoře ze Státního fondu životního prostředí jsme pro učitelské kolektivy připravili **workshopy pro výuku matematiky a českého jazyka ve školní zahradě**. Učitelky a učitelé si na vlastní kůži vyzkoušeli během workshopů různé aktivity a pomůcky. Pomůcky jsme potom školám zapůjčili, aby je pedagogové mohli vyzkoušet ve výuce s dětmi. Učitelé také využili možnost zúčastnit se letní školy, kde mohli sdílet zkušenosti ze svých škol.

Třem vybraným školám jsme také pomohli s realizací drobnějších proměn jejich školních zahrad tak, aby byly lépe využitelné pro výuku. V roce 2022 se můžete těšit na sborník dobré praxe právě z těchto proměn.

Workshopy jsou akreditovány v rámci systému DVPP.

Školy si i nadále mohou objednat pro své učitele workshopy:

- Jak učit badatelsky o přírodě
- Jak využít školní zahradu ve výuce
- Jak učit o neživé přírodě

V roce 2021 se workshopů pro ZŠ zúčastnilo 315 pedagogů.

„Dobrý den, velké díky za letní školu, byla jsem nadšená. Jsem moc ráda, že jsem se mohla zúčastnit, nasát mnoho nových podnětů a možností a metod, kterými mohu obohatit svou výuku a seznámit se s lidmi, jejichž nadšení mne ovlivnilo nejen pracovní, ale ty dny prostě byly plné radosti, nadšení, takže mne to prostě a jednoduše hrozně bavilo.“

Jaroslava Vokurková, učitelka ZŠ Milíčov

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Ministerstvo životního prostředí

STATNÍ FOND
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Tento projekt je spolufinancován
Státním fondem životního prostředí ČR
na základě rozhodnutí ministra životního prostředí.
www.mzp.cz www.sfpz.cz

KONFERENCE „POŠLI TO DÁL“

Dne 23. března 2021 jsme jako finální tečku za projektem Oborový mentoring v přírodovědném a polytechnickém vzdělávání uspořádali celostátní konferenci. Kvůli pandemii covidu-19 byla celá konference, včetně všech paralelních sekcí, online.

Hlavní téma konference znělo: Jak v praxi zavádět nové metody, aby se staly běžnou součástí výuky?

Obsahem byly přednášky, diskuse a online workshopy pro učitele, ředitele MŠ a ZŠ, lektory neformálního vzdělávání a pro všechny, kterým není vzdělávání v České republice lhostejné.

Konferenci naše muzeum pořádalo ve spolupráci s MŠMT ČR, MAP v ORP Říčany, Společností pro kvalitu školy a městem Říčany.

Konference se konala **pod záštitou hejtmanky** Středočeského kraje Petry Peckové.

Na konferenci se přihlásilo 531 účastníků a vystoupilo na 30 přednášejících. Mezi nimi:

- **Jaroslav Faltýn**
MŠMT, ředitel odboru předškolního, základního, základního uměleckého a speciálního vzdělávání
- **Arnošt Veselý**
vedoucí expertního týmu v přípravě Strategie vzdělávací politiky 2030+
- **Alena Kramlová**
MŠMT, garantka pro regionální školství OP VVV
- **Milan Vácha**
Středočeský kraj, radní pro oblast vzdělávání a sportu
- **Hana Splavcová**
Národní pedagogický institut České republiky
- **Irena Borkovcová**
Česká školní inspekce
- **Daniel Pražák**
Otevřeno, z.s.

*„Dobrý den,
nemohla jsem se účastnit webináře,
až včera jsem sledovala záznam.
Následně jsem si prošla materiály
na Vašem webu.
Moc děkuji za sdílení tolika
inspirujících myšlenek a informací.
Sledovala jsem také webináře
tvořivé hry a on-line konferenci Pošli
to dál. V dobrém slova smyslu vám
závidím, jaký kooperující tým tvoříte.
Pro mě je nejcennější to, že můžu
nahlédnout do stavby metodiky,
projektu a prezentace. Ještě jednou
děkuji a zdravím do Říčan!“*

Marcela D., muzejní pedagog

Záznamy vybraných workshopů a webinářů naleznete na YouTube kanálu Muzea Říčany v playlistu konference Pošli to dál.

MUZEUM ŘÍČANY POMÁHÁ ŠKOL(K)ÁM S REALIZACÍ ŠABLON II

V roce 2021 jsme připravili pro MŠ a ZŠ nabídku spolupráce, která klade důraz na udržitelnost nově zaváděných metod výuky v praxi jednotlivých učitelů.

Jedná se:

- o tandemovou výuku učitele s lektorem muzea (školy nemusí řešit suplování, učitel je při výuce v bezpečném prostředí s externím odborníkem)
- o projektové dny pro žáky (k dispozici jsou všechny objekty muzea, pomůcky, odborníci)

DALŠÍ VZDĚLÁVÁNÍ PEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍKŮ (DVPP)

Muzeum Říčany je akreditováno jako instituce k provádění vzdělávacích programů akreditovaných pro účely zákona č. 563/2004 Sb. o pedagogických pracovnících.

V systému dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) realizujeme akreditované programy z oblasti didaktiky řemeslných činností a přírodovědně zaměřené kurzy. Probíhají v Geoparku Říčany, na Říčanské hájovně nebo přímo ve školách.

Na webu muzea, na stránce „Workshopy a podpora pro učitele,“ máme ucelenou aktuální nabídku. Jedním kurzem to nekončí.

*V roce 2021 proběhlo
59 vzdělávacích programů
pro pedagogy.
Účastnilo se jich
1 334 učitelů.*

...VE SPOLUPRÁCI S MAP V ORP ŘÍČANY

I díky úzké spolupráci s MAP v ORP Říčany jsme nebyli nuceni v roce 2021 v době uzavření muzea zmenšit pracovní tým. Za to jim patří veliký dík.

Během roku 2021 jsme připravili, realizovali a vyhodnotili průzkum vzdělávacích potřeb v regionu formou rozhovorů se zástupci vedení MŠ a ZŠ. Rozhovory byly vedeny podle předem připraveného dotazníku, a to převážně on-line formou. Dotazování se zúčastnilo 34 ZŠ a 54 MŠ v ORP Říčany. Rozhovory si nekladly za cíl zrealizovat objektivní statistické šetření, ale co nejvíce zmapovat názory ředitelek a ředitelů na vybraná témata vzhledem k realitě jejich školy. Forma rozhovorů umožnila zástupcům vedení škol výběr svých odpovědí více odůvodňovat.

Rozhovor byl rozdělen do tří oblastí. V první části jsme se věnovali zejména oblasti podpory pedagogické práce a vzdělávání pedagogů, v druhé části jsme se zaměřili na vybrané oblasti možnosti implementace Strategie vzdělávací politiky 2030+ a v poslední části rozhovoru jsme se věnovali zejména porovnání situace škol ve vybraných oblastech s výsledky průzkumu z roku 2019, zejména v oblastech rozvoje čtenářské a matematické gramotnosti a polytechnického vzdělávání.

Mezi nejzajímavější výstupy patří fakt, že za **nejdůležitější formu výuky pro blízkou budoucnost považuje 78 % ředitelek a ředitelů ZŠ získávání znalostí zážitkem s následnou reflexí. 73 % z dotazovaných zástupců ZŠ také za zcela zásadní považuje výuku venku.**

A jakou formu výuky pro rozvoj samostatnosti a sebedůvěry dítěte považují za zásadní ředitelky MŠ? 87 % z dotazovaných považuje za zcela zásadní **umožnit dítěti dělat chyby** a společně je vnímat jako součást procesu učení.

Kompletní výstup z dotazování naleznete na webu Muzea Říčany v sekci Pro učitele.

HANDS ON MUZEUM

Učíme se na Říčansku: aktivně, venku, společně, o místě a v místě, kde žijeme

V roce 2021 se nám podařilo ve spolupráci s 9 školami završit přípravu **14 ucelených výukových cyklů**, které propojují formální a neformální vzdělávání pro děti a žáky v MŠ a na 1. i 2. stupni ZŠ v oblastech, kterými se Muzeum Říčany dlouhodobě zabývá: **polytechnická výchova, přírodní vědy a historie**. Příprava byla finančně podpořena z Evropské unie.

Metodiky programů akcentují Strategii vzdělávací politiky státu 2030+, a to zejména v učení pro reálný život a v učení v souvislostech. Programy rozvíjejí klíčové kompetence, jakými jsou schopnost učit se, matematická schopnost a základní schopnosti v oblasti vědy a technologií, sociální a občanské schopnosti a smysl pro iniciativu a kulturní povědomí a vyjádření. Způsob, jakým členové tvůrčích týmů jednotlivých programů zpracovávali právě cíle v oblasti kompetencí, byl opakovaně prezentován zástupci Národního pedagogického institutu dalším zapojeným organizacím jako vzorový.

Programy se zaměřují na různá témata, vždy ale **propojují více předmětů**, spojují například práci s textem s poznáváním historie, výtvarnou výchovu s přírodopisem nebo matematiku s prvoukou. Která témata tedy v programech najdete?

V programu **Tvoř a hrajsi** pro předškolní vzdělávání se děti učí poznávat materiály, pracovat s opravdovými nástroji, využívat obrázkové postupy. V programu je dětem umožněno volit si vlastní cíle a postupy, pracovat s chybou. Metoda tvořivá hra rozvíjí u dětí zručnost, samostatnost a zvědavost. Vznikla v Muzeu Říčany a využívají ji již desítky školek.

Pro žáky 1. a 2. ročníku vznikl program **Pod našimi okny**, který seznamuje děti se životem našich předků v první polovině 20. století. Zaměřuje se na inspiraci pro dnešní život v oblasti soběstačnosti v získávání potravin (chov drobných domácích zvířat), bydlení a uspořádání zahrad.

Pro žáky 3. až 5. ročníku je připraveno více témat. Vedle programu středověku v programu **Od hradu dále** se věnujeme také mladší a starší době kamenné v programu **Lovci a sběrači**. Žáci tu mimo jiné zkusí rozdělávat oheň a stavět přístřešek, hledají v přírodě jedlé rostliny a stopy zvířat. V programu **Cestou ze školy** žáci zjišťují, jak trávili volný čas rodiče a prarodiče, jaké důsledky měl nárůst obyvatel v okolí velkých měst pro lidi a přírodu. V programu **Živly** žáci zkoumají působení živly v terénu, učí se měřit teplotu a srážky ve školní zahradě, zjišťují spotřebu pitné vody a využití vody v zahradě. V Geoparku Říčany realizují řadu pokusů a interpretují na jejich základě vlastnosti a působení vody v krajině. Také další

program **Kameny ožívají** probíhá v geoparku, kde žáci zkoumají horniny a minerály. V běžné třídě je pak možné vyzkoušet lekci s pěstováním krystalů. Posledním programem pro tuto věkovou skupinu je program přizpůsobený pro žáky se SVP **Tvoř a poznávej**. Program představuje zážitkovou formou tradiční řemesla. Žáci objevují, která řemesla umožňují lidem v dnešní době větší soběstačnost. Žáci se učí oceňovat odlišnosti, důraz je kladen na proces, nikoli na výsledný výrobek. Cílem praktických činností je dát každému z žáků možnost uplatnit se ve společné práci podle svých možností a potřeb.

Se žáky 6. a 7. ročníku se v programu **Středověk v Říčanech** věnujeme tématu středověku, tentokrát se zaměřením více na středověkou společnost. Žáci porovnávají roli kostela ve středověku a současnosti, seznamují se s trestáním zločinů, postavením šlechty a poddaných. Program **Ornamenty** propojuje výtvarnou výchovu s přírodopisem, matematikou i dějepisem. Ve třech na sebe navazujících blocích

žáci hledají a poznávají ornament v přírodě, v kultuře a v řemeslných činnostech.

Pro žáky 8. a 9. ročníku jsou připravena opět témata, která propojují výuku ve škole s prostředím Geoparku Říčany. Program **Hravá geologie** se zaměřuje na většinou neoblíbené téma neživé přírody jiným, atraktivním způsobem. Žáci zkoumají horniny a minerály, simulují v pokusech procesy, které formují krajinu. V programu **Přírodní katastrofy** se učí, jak se mají při velkých katastrofách chovat a jak mohou některým katastrofám předcházet. V programu **Proměny krajiny** žáci pracují se vzpomínkami pamětníků, identifikují nedávné změny krajiny, navrhují, jak přispět k obnově některých krajinných prvků. Učí se, jak připravit správnou reportáž. Program **Sochy a prostorová tvorba** propojuje výtvarnou výchovu s dějepisem a s občanskou výchovou. Žáci diskutují o významu soch a pomníků ve veřejném prostoru, navrhují a tvoří sochy, věnují se tématu graffiti a landartu.

K programům jsme navíc vytvořili metodická videa, která se zaměřují na vybrané pedagogické kompetence, jakými jsou například podpora skupinové práce, aktivizace žáků nebo implementace místně zakotveného učení.

Program Sochy a prostorová tvorba:

„Každá z aktivit byla vystavěna na evokaci, porozumění i reflexi, přičemž celek je rámován ve stejném aktivizačním duchu, vedete děti od tvůrčí činnosti k zamyšlení a naopak, používáte pestré nástroje činnostní pedagogiky.“

Dalibor Dudek, ředitel ZŠ U Říčanského lesa

Program Od hradu dále:

„Pracovníci místního muzea se zaměřili na změnu z nitra, tedy změnu ve školství – tak aby dobří učitelé dokázali skvěle vést budoucí generaci a předat jim důležité hodnoty a dovednosti (nejenom vědomosti). Pracovníci muzea vytváří úžasné programy, ve kterých se děti učí v místě o místě. Děti se učí všimnout si věcí kolem sebe a vidět, jak jsou věci propojené (nejenom staré s novými), a učení jim tak může dávat smysl.“

Petra Davidová, učitelka ZŠ Kunice

Projekt Hands On Muzeum je finančně podpořen z prostředků Evropské unie.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

REGIONÁLNÍ UČEBNICE ŘÍČANSKO

Vytvořili jsme ojedinělou elektronickou Regionální učebnici Říčansko, která nabízí pedagogům a lektorům neformálního vzdělávání nepřeberné množství pomůcek ve formě **pracovních listů, animací, ppt prezentací a videí**, umožňuje filtrovat si jednotlivé lekce k realizaci podle tematického zaměření, vybírat si **vzdělávací materiály podle tématu i cílové skupiny** nebo inspirovat sekci **Kam na výlet**. Díky regionální učebnici také zpřístupňujeme **sbírky muzea**.

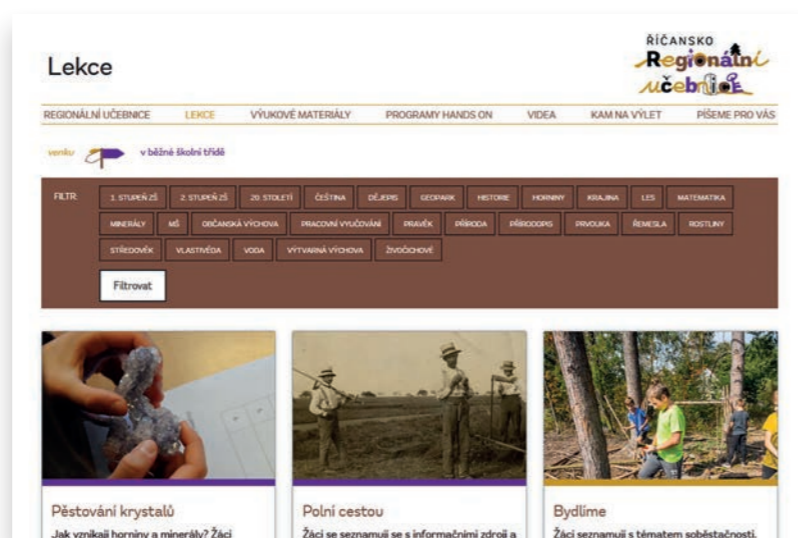
Materiály jako pracovní listy a prezentace jsou v otevřeném formátu (.doc.,ppt), takže si je učitelé mohou upravovat pro své potřeby, adaptovat pro svůj region. Všechny materiály jsou zdarma přístupné v otevřené licenci.

„Oslovilo mě, že se pravěké nálezy našly i v okolí Říčan, u Kutné Hory a ne jenom ve světě. Je to pro děti důležitá informace, že se vše dělo i tady, v místě jejich bydliště.“

pedagog, MŠ

„Jaký materiál z regionální učebnice bych si vybral? Ornamenty – animace. Zaujaly ornamenty v přírodě. Konkrétně včelí plástve. Lze je využít v prvouce, pracovních činnostech i výtvarné výchově.“

pedagog, MŠ

PŘÍBĚH ŘÍČANSKÉHO HRADU

Vše, co jste kdy chtěli vědět o hradu v Říčanech, najdete v této čtivé knize.

Obsahuje kompletní informace o středověkých hradních pánech, architektuře i archeologii. Součástí publikace je bohatý obrazový doprovod.

Své si v ní najdou jak zájemci o historii Říčan, tak i mladší čtenáři.

Děkujeme městu Říčany za finanční podporu tisku publikace.

DIVOKÝ ŘÍČANSKÝ KALENDÁŘ

Náš zbrusu nový nástěnný kalendář je plný půvabných kreseb, lokálních receptů z přírody a tipů na výlety a aktivity s dětmi. Navíc je věčný a domov vám tak může zdobit několik let. Vytvoření kalendáře finančně podpořil Středočeský kraj.

OSVĚTOVÉ BANNERY

Díky podpoře Středočeského kraje jsme vytvořili bannery, které využíváme během akcí:

- **Příroda za plotem**
Vybízí k aktivitám v přírodě, na které možná mnozí z nás už zapomněli.
- **Oživujeme zahradu**
Podporuje k zamyšlení nad možnostmi změn v našich zahradách.
- **Planeta Země – místo, kde žijí!**
Motivuje návštěvníky ke vzdělávacím volnočasovým aktivitám.
- **Tvořivá hra**
Povzbuzuje rodiče k rozvoji tvořivosti dětí už od předškolního věku.

Středočeský kraj

Tým Muzea Říčany

PRŮMĚRNÝ EVIDENČNÍ POČET ZAMĚSTNANCŮ
NA HLAVNÍ PRACOVNÍ POMĚR: 13,3

Mgr. Jakub Halaš
ředitel, přírodovědec

„V našem muzeu pracuje stabilní tým velmi kvalifikovaných, schopných a motivovaných lidí. Nechodíme do tuctové práce, jsme nadšený kolektiv, pro který je výzva podporovat učitele, strhávat děti k objevování nebo vymýšlet nová řešení popularizace a interpretace vědy. Věřím, že má smysl v muzeu podporovat moderní vzdělávací trendy a šířit mezi pedagogy nové vzdělávací metody.“

Mgr. Jan Boukal
historik

Má na starosti depozitář muzea, kde zpracovává a eviduje staré i nově získané sbírkové předměty a muzejní knihy.
„Odborně se zabývám pozdně středověkou šlechtou, především tzv. válečnickou aristokracií.“
Je doktorandem Ústavu českých dějin FF UK, členem Společnosti přátel starožitností a Klubu Augusta Sedláčka.

Ing. Edita Ježková
koordinátorka
vzdělávacích aktivit

Koordinuje vzdělávání pedagogů ZŠ, výukové programy a dílny pro žáky ZŠ i MŠ. Jako lektorka se zaměřuje na metody výuky venku a využívání školních zahrad. Je mentorkou pedagogů ZŠ.

Mgr. Kateřina Čiháková
přírodovědkyně, metodička
a lektorka

Pracuje jako metodička programů a věnuje se vzdělávání pedagogů ZŠ. Vede sebe i ostatní k učení o místě a v souvislostech. Badatelské učení v přírodě vnáší také do materiálů Regionální učebnice Říčansko.
„Ráda učím o přírodě venku, kde můžu s dětmi pozorovat všechno naživo a pátrat po souvislostech.“
Věnuje se revizím RVP oboru Přírodopis v Národním pedagogickém institutu ČR. Učí přírodopis na ZŠ Světice, aby nevypadla ze školní reality.

Mgr. Adéla Venerová
popularizátorka, koordinátorka
rozvoje tvořivé hry, zástupkyně
ředitele

Vede realizační týmy vzdělávacích projektů, připravuje žádosti o dotace a je odpovědná za administraci realizovaných projektů. Rukama jí projde většina podkladů od odborníků, které upravuje tak, aby byly atraktivní pro návštěvníky. Koordinuje rozvoj metody tvořivé hry – přípravu a realizaci workshopů pro pedagogy, výukových programů a dalších aktivit.
„Syn díky letním muzejním táborům přišel k práci se dřevem a chce se jí věnovat i při studiu na SŠ. Věřím, že naše práce má smysl.“

Mgr. Jana Dočkalová
lektorka přírodovědných
a řemeslných programů

Potkat ji můžete v muzeu na výstavě, na Říčanské hájovně, v geoparku, u vody nebo v lese v okolí Říčany, jak se brodí po kolena ve vodě nebo se štourá klacíkem v zemi. Ráda za vámi přijede i do školy nebo školky s výtvarnou dílnou.
„Nic se nevyrovná nadšení dětí z objevování nebo vlastnoručních výrobků. Těší mě, že mohu být u toho.“

Mgr. Andrea Hanousková

lektorka přírodovědných programů

Připravuje a vede přírodovědné a řemeslné výukové programy pro školy, v létě příměstské tábory.

„S radostí přijímám vše, co k práci v našem muzeu patří – rozmanitost, inspirativní kolegy a častý pobyt v přírodě.“

Mgr. Jana Kreidlová

lektorka přírodovědných a řemeslných programů, přírodovědkyně

Připravuje a realizuje výukové programy i projektové dny pro školy. Vede přírodovědný kroužek pro mladší školáky a v létě přírodovědné tábory. Koordinuje ekoporadnu pro veřejnost. **„S dětmi venku zapojujeme všechny smysly. Příroda má spoustu vůní a odstínů barev, které čekají na objevení.“**

Je pro ní smysluplné provázet děti okolím Říčan a podporovat jejich vztah k živé i neživé přírodě. Je nadšená z každé breberky, kterou s dětmi objeví. Na Říčanské hájovně seznamuje děti s životem na souši i pod vodou.

Zdenka Lišková

lektorka přírodovědných a řemeslných programů

Se Zdenkou se setkáte hlavně při přírodovědných programech, ať už kolem Jurečku, na Říčanské hájovně, nebo v Geoparku Říčany. Objevování přírody a jejích zákonitostí s ní můžete zažít také během geoodpolední, přírodovědného kroužku pro starší školáky nebo letních táborů.

„Baví mě objevovat neobyčejné věci ve věcech obyčejných. Nejvíc mě potěší, když účastníci odchází z programů a akcí nadšení.“

Ve volném čase vystupuje v improvizacním divadle. Pokud to počasí dovolí, jezdí do práce na kole.

Mgr. Renata Skalošová

lektorka, dokumentátorka, jazyková korektorka

Věnuje se orální historii regionu a popularizaci historie. Vede výukové programy s důrazem na místně ukotvené učení a doprovodné programy k výstavám. Dbá o jazykovou správnost materiálů, které pro vás v muzeu připravujeme. Koordinuje pravidelné příspěvky do Říčanského kurýra. **„O zdejší historii jsem se začala zajímat po nastěhování do Říčan, abych víc porozuměla místu, které jsme si s rodinou vybrali. A je to stále velké dobrodružství! Pamětníků se ptám, jak vypadaly Říčany jejich dětství, a někdy se podaří, že se městem společně projdeme. To, co se dozvídám, se pokouším předávat dál – je skvělé, když vás čas od času i teenageři poslouchají se zatajeným dechem.“**

Spolupracuje také na mapování vzpomínek pamětníků ve vzdělávacím projektu Příběhy našich sousedů.

Mgr. Eva Sosnovcová

grafička

Když uvidíte po Říčanech a okolí plakát muzea nebo program akcí, už víte, kdo ho dělal. Pokud jste drželi v ruce některou z našich publikací, je to také její práce.

„Design není to, jak věci vypadají. Design je to, jak fungují.“
Steve Jobs

RNDr. Jana Švandová, Ph.D.

koordinátorka akcí, komunikace s veřejností, geoložka a lektorka geologických programů

Její hlavní a zároveň nejoblíbenějším pracovištěm je Geopark Říčany. Tady žákům, pedagogům a veřejnosti s nadšením odhaluje taje hornin, minerálů i vyhynulých živočichů. Koordinuje akce pro veřejnost a ráda se s vámi na sociálních sítích dělí o to, co se v muzeu právě děje.

„Možnost podělit se o zajímavosti z geologie, to je moje srdeční záležitost.“
Jako členka České astronomické společnosti se ráda zabývá také astronomií a kosmonautikou. Je autorkou Astrostezky Říčany.

Ing. Alžběta Macková

lektorka přírodovědných a řemeslných programů, finanční manažerka

Vede výukové programy polytechnické i přírodovědné, včetně workshopů tvořivé hry pro paní učitelky. Provází pedagogy na cestě proměny školkové zahrady k zahradě s tvořivou hrou a EVVO. Pečuje o finance vzdělávacích projektů.

„Ráda pěstuju zeleninu a ovoce, chodím do přírody a s dětmi pečů.“

Mgr. Carolina Sidon

výtvarnice, lektorka a metodička

Věnuje se podpoře a vzdělávání pedagogů v oblasti tvořivé hry, výtvarných činností a polytechnického vzdělávání. Dlouhodobě se zajímá o předškolní vzdělávání a téma rozvoje tvořivého myšlení, práce s nástroji a s přírodními materiály.

„Ráda vytvářím prostor pro tvoření a objevování, kdy vznikají nové nápady, přichází nadšení z úspěchu a prožitků z ruční práce.“

Působí také jako učitelka dějin umění v Lauderových školách.

Mgr. Petra Skřivánková

lektorka tvořivé hry a řemeslných programů

Vede workshopy tvořivé hry pro pedagogy a poskytuje individuální podporu při zavádění této metody do praxe. Vytváří originální didaktické pomůcky pro polytechnickou výchovu v MŠ. Realizuje řemeslné programy, tábory a dílny pro všechny věkové kategorie – od tříletých dětí až po dospělé.

„Baví mě tvořit a ještě víc mě baví sledovat, jak se tvořivost díky našim programům probouzí v dětech i dospělých.“

Mgr. Marie Tvrdoňová

lektorka přírodovědných a řemeslných programů

Připravuje a lektoruje programy k výstavám a další výukové programy pro školy, potkáte se s ní i na akcích pro veřejnost. Zajímá ji tematika udržitelné spotřeby a welfare domácích zvířat. **„Zvu vás do facebookové skupiny S dětmi venku na Říčansku, kde najdete spoustu tipů, kam vyrazit do přírody a co zajímavého tam podniknout.“**

Mgr. Jana Véghová

lektorka řemeslných programů a výtvarnice výstav

Předává dětem a dospělým dovednosti z tradičních řemesel i nové moderní postupy. Jako člověk devatera řemesel je nepostradatelná při tvorbě výstav.

„Zaměřuji se na práci s přírodním materiálem.“

Ing. Lenka Wernerová

Spravuje Říčanskou hájovnu, pečuje o zeleň v Geoparku Říčany, na zahradě muzea i na Dvorku. A pokud si objednáte něco z našeho e-shopu, vaše objednávka s největší pravděpodobností projde jejíma rukama.

„Je pro mě potěšením dělat práci, která je vidět, a ještě více mě těší být součástí skvělého muzejního kolektivu!“

Mgr. Eliška Hlizová

mateřská dovolená

Mgr. Klára Pilíková

mateřská dovolená

MUZEUM ŘIČANY JAKO PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE HOSPODAŘÍ S ROZPOČTEM ZALOŽENÝM NA TŘECH HLAVNÍCH ZDROJÍCH FINANCOVÁNÍ:

- 1) příspěvky od zřizovatele
- 2) dotace a granty (zejména z Evropské unie a státního rozpočtu)
- 3) vlastní činnost (výukové programy, vstupné, pronájem Říčanské hájovny ad.)

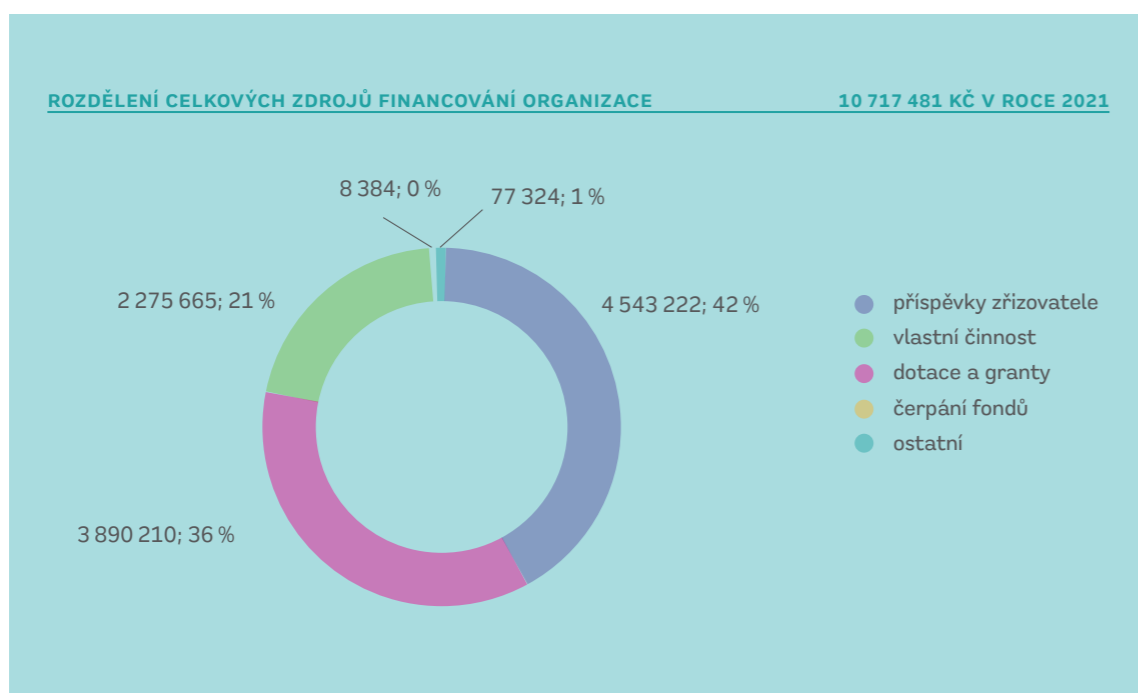
Celkový provoz a financování muzea byly v roce 2021 ovlivněny pandemií covidu-19.

STRUKTURA ZDROJŮ FINANCOVÁNÍ V ROCE 2021

Celkové výdaje provozního rozpočtu (tedy bez grantů) za rok 2021 činily 6 117 539 Kč, což je o 196 871 Kč méně, než je částka odpovídající schválenému rozpočtu.

Níže uvedený graf zobrazuje strukturu průočtovaných celkových příjmů organizace, které činí celkem 11 139 362 Kč. Z grafu je patrné, že příspěvky od zřizovatele představují 42 % celkových zdrojů financování organizace (o 2 % méně oproti roku 2020). Velmi si vážíme podpory města Říčany.

36 % příjmů tvoří další dotace a granty (o 8 % méně než v roce 2020) a 21 % příjmů je tvořeno vlastní činností (o 10 % více oproti roku 2020). Jednotlivé položky jsou podrobněji rozepsány níže.

PŘÍSPĚVKY OD ZŘIZOVATELE

Typ příspěvku	Čerpání v roce 2021 v Kč
Provozní dotace	4 513 222
Účelová dotace – vydání knihy o říčanském hradu	20 000
Účelová dotace na údržbu naučné stezky	10 000
Celkem	4 543 222

Vzhledem k pandemii covidu-19 byly příspěvky od zřizovatele v roce 2021 oproti roku 2020 nižší o částku 398 109 Kč.

PŘIJATÉ GRANTY A DOTACE

Projekt	Poskytovatel	Čerpání v roce 2021 v Kč
Osvětové EVVO kampaně pro veřejnost (2020/2021)	Středočeský kraj	115 406,90
Tvoř a hraj si venku (2020/2021)	Středočeský kraj	97 821,55
Rok v tvořivé zahradě (2021/2022)	Středočeský kraj	1 269,00
Environmentální programy v Říčanech (Národní síť)	SFŽP	213 295,98
Objevy v zahradě	SFŽP	344 740,91
Oborový mentoring	Evropská unie, OP VVV	376 471,89
Hands On Muzeum	Evropská unie, OP VVV	2 741 203,72
Celkem		3 890 209,95

Vzhledem k ukončení velkého projektu Oborový mentoring v přírodovědném a polytechnickém vzdělávání v březnu 2021 jsou celkové příjmy z grantů a dotací oproti roku 2020 nižší o částku 958 736,13 Kč.

VLASTNÍ ČINNOST

Příjmy z vlastní činnosti se nám v roce 2021 i přes nucenou uzavírku muzea v období 01/2021 – 04/2021 podařilo navýšit na částku 2 275 665 Kč. To je o 996 017 Kč více než v roce 2020 a o 807 365 Kč více oproti schválenému rozpočtu 2021.

Příjmy z vlastní činnosti jsou složeny zejména z realizace výukových programů pro školy, akcí pro veřejnost, kroužků, táborů, vstupného na výstavy, z pronájmu terénního pracoviště Říčanská hájovna pro vzdělávací akce a nově také z realizace vzdělávání pedagogů a prodeje zboží v novém muzejním e-shopu.

Díky vysoké poptávce škol i veřejnosti po nabízených službách od května 2021 jsme nebyli v roce 2021 nuceni čerpat finance z fondu odměn a z rezervního fondu.

KOMENTÁŘ K HOSPODÁŘSKÉMU VÝSLEDKU

Díky schválené podstatné změně projektu Hands On Muzeum v souvislosti s pandemií covidu-19, který skončil k 12/2021, jsme během roku 2021 mohli oproti plánu navýšit úvazky vybraných zaměstnanců právě pro účely tohoto projektu a ušetřit tak část mzdových prostředků v provozním rozpočtu pro další období, ve kterém již nerealizujeme žádný z velkých projektů financovaných z EU (OP VVV). Zejména díky tomuto faktu čerpáme k 12/2021 v ZU osobní náklady o 181 427 Kč méně.

Dále jsme kvůli pandemii covidu-19 a nuceně zavřenému muzeu v prvním kvartále 2021 ušetřili část provozních výdajů a bylo také oproti plánu spotřebováno méně energie – v těchto částech rozpočtu šetříme celkem 72 778 Kč rozpočtovaných nákladů.

VÝNOSY A NÁKLADY

SÚ	Náklady	6 117 539
501	Spotřeba materiálu	446 739
502	Spotřeba energií	211 960
504	Prodané zboží	21 117
511	Oprava a udržování	69 593
512	Cestovné	9 852
513	Náklady na reprezentaci	2 416
518	Ostatní služby	417 964
521	Mzdové náklady	3 642 316
524	Zákonné sociální pojištění	1 035 589
525	Jiné sociální pojištění	10 467
527	Zákonné sociální náklady	75 531
538	Jiné daně a poplatky	28 120
549	Ostatní náklady z činnosti	24 510
551	Odpisy dlouhodobého majetku	87 687
	Mzdové náklady kryté z grantů a dotací	3 260 986
	Ostatní náklady kryté z grantů a dotací	629 224
	Výnosy	6 904 595
601	Výnosy z prodeje vlastních výrobků	125 245
602	Výnosy z prodeje služeb	1 684 664
603	Výnosy z pronájmů	267 830
604	Výnosy z doplňkového prodeje	194 218
662	Přijaté úroky na bankovních účtech	3 708
648	Čerpání fondů	8 384
649	Ostatní výnosy z činnosti	23 186
672	Celkové příspěvky na provoz, z toho:	4 597 360
	provozní a účelové dotace od zřizovatele	4 543 222
	doúčtování a odpisy majetku z minulých let	54 138
	Granty a dotace – mzdy	3 260 986
	Granty a dotace – ostatní	629 224
	Hospodářský výsledek	787 056

V Říčanech dne 18. 2. 2022

Mgr. Jakub Halaš

Muzeum Říčany za rok 2021 čerpalo:

- z rezervního fondu 8 384 Kč pro daňovou úsporu
- z fondu FKSP 88 914 Kč jako příspěvek na stravné

Výše použité daňové úspory podle §20 zákona o daních z příjmů byla v roce 2021 8 384 Kč. Jedná se o 19 % uplatněných daňových úspor v roce 2020.

Výše závazků po lhůtě splatnosti je nulová.

V roce 2021 Muzeum Říčany nepřijalo žádné dary.

Povinnost zveřejnění účetní závěrky 2021 v obchodním rejstříku byla splněna.

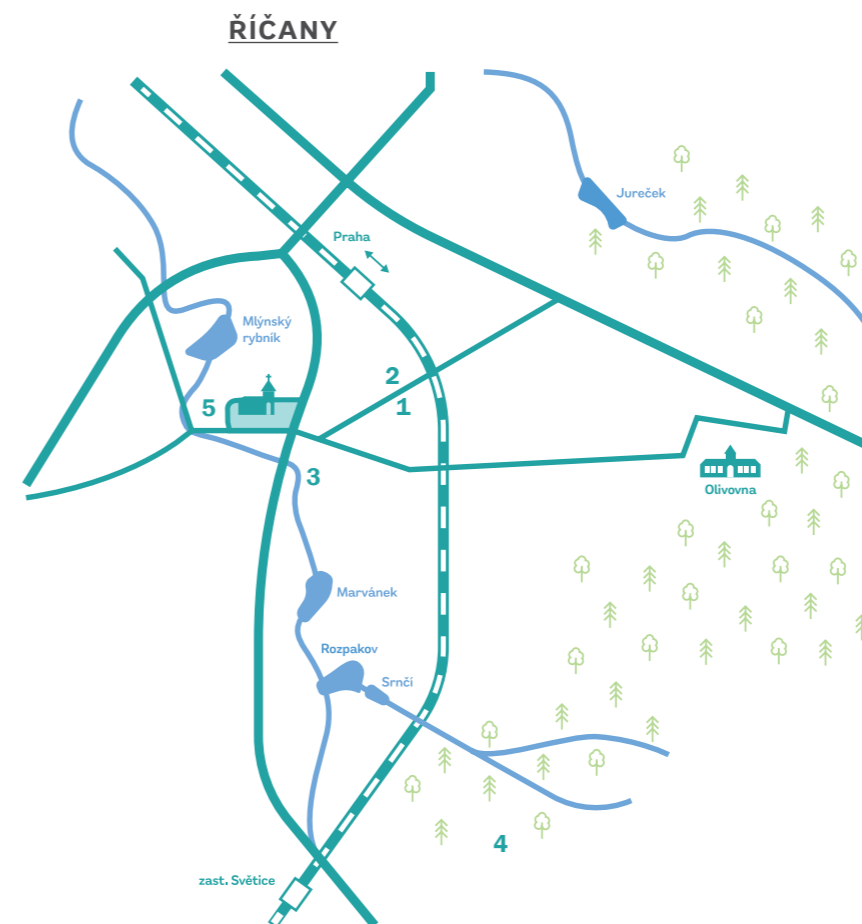
DALŠÍ POVINNÉ INFORMACE

Podle ustanovení §18 odst. 1 zák. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, zveřejňuje Muzeum Říčany jako povinný subjekt výroční zprávu k poskytování informací za kalendářní rok 2021.

Počet podaných žádostí o informaci: 0

Výčet poskytnutých výhradních licencí: 0

Počet podaných stížností: 0

1. MUZEUM ŘÍČANY, příspěvková organizace

hl. budova se zahradou
Rýdlova 271/14, 251 01 Říčany
t: 323 603 161

www.muzeumricany.cz

Otevírací doba výstavních prostor

pondělí—neděle 14—18

Vstup pro školy a skupiny v dopoledních hodinách.

Rezervace programů pro školy nutná.

Expozice v zahradě je zpřístupněna zdarma v otevírací době.

2. DVOREK

naproti hlavní budově

Veřejnosti je zpřístupněn během akcí.

3. VÝUKOVÁ MÍSTNOST

Sportovní hala, Škroupova 2026/2

Ve „Výukovce“ probíhají výukové programy pro školy.

4. ŘÍČANSKÁ HÁJOVNA

Říčany 375

Pro veřejnost je otevřena během akcí. Školící a ubytovací prostory jsou pronajímány pro vzdělávací aktivity.

Na hájovně a v jejím okolí můžete zdarma navštívit stálou venkovní expozici Les jako zdroj tradice.

5. GEOPARK ŘÍČANY

1. ZŠ Říčany, Masarykovo nám. 71

Otevřeno pro veřejnost během akcí.

Kde nás najdete?

Libellula
Amniculata L.
vaská
Rybná

mu
ze
um
ŘÍČANY